EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOON (EL) 2022/1810,

4. mai 2022,

tähelepanekutega, mis on Euroopa GNSSi Agentuuri (praegu Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet – EUSPA) 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa

EUROOPA PARLAMENT,

— võttes arvesse oma otsust Euroopa GNSSi Agentuuri 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 100 ja V lisa,

— võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0117/2022),

A. arvestades, et Euroopa GNSSi Agentuuri (edaspidi „agentuur“) tulude ja kulude aruande ([1]) kohaselt oli agentuuri 2020. aasta lõplik eelarve 35 449 479,85 eurot, mis tähendab 2019. aastaga võrreldes 5,54 % suurust kasvu; arvestades, et agentuuri eelarve koosneb peamiselt liidu eelarvest eraldatud vahenditest; arvestades, et 2020. aastal oli inflatsioonimäär ELis 0,7 %;

B. arvestades, et Euroopa Kontrollikoda (edaspidi „kontrollikoda“) märkis oma aruandes agentuuri eelarveaasta 2020 raamatupidamise aastaaruande kohta (edaspidi „kontrollikoja aruanne“), et ta sai piisava kindluse selle kohta, et agentuuri raamatupidamise aastaaruanne on usaldusväärne ning selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed;

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

1. märgib tunnustavalt, et 2020. aastal tehtud eelarve jälgimise alaste pingutuste tulemusel oli eelarve täitmise määr 100,00 % ehk sama mis 2019. aastal; märgib ühtlasi, et maksete assigneeringute täitmise määr oli 83,38 %, mis on 2019. aasta määrast 2,57 % võrra madalam;

2. märgib, et lisaks oma põhieelarvele jätkas agentuur suures mahus delegeeritud eelarve haldamist, eelkõige Euroopa Geostatsionaarse Navigatsioonilisasüsteemi (EGNOS) kasutamise ja Galileo kasutamise ning programmi „Horisont 2020“ rahalist toetust käsitlevate lepingute alusel; märgib samuti, et 2020. aastal alustas agentuur riikliku satelliitside ettevalmistavate meetmete rahalist toetust käsitleva lepingu haldamist; märgib ka, et 2020. aastal seoti delegeeritud eelarve raames kulukohustustega kokku 402 000 000 eurot ja makseid tehti 753 000 000 euro suuruses summas;

Tulemuslikkus

3. võtab 2019. aastal Galileo teenuste osutamisel aset leidnud katkestuse kohta esitatud järelmeetmetealaste tähelepanekutega seoses teadmiseks, et agentuur viis ellu kõik turvalisuse akrediteerimise ameti poolt lühikeseks ja keskmise pikkusega perioodiks esitatud soovitused; märgib lisaks, et agentuur on viinud ellu enamiku pikaks perioodiks esitatud soovitustest, kuid eeldatavasti peaks ta ülejäänud tähelepanekute suhtes meetmeid võtma 2021. aasta lõpuks, eelkõige nende suhtes, mis on seotud kolmanda orbitaalse sünkroniseerimise töötlusrajatise (3rd Orbital Synchronisation Processing Facility) sisseseadmise ning kontrolli alalhoidmise ja käitamise ahela üleandmisega; palub agentuuril anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile sellekohasest arengust aru;

4. märgib, et COVID-19 pandeemia põhjustatud probleemidest hoolimata kuulutas agentuur Galileo pöördlingi teenuse toimivaks; märgib, et agentuur võttis 2020. aastal edukalt kasutusele EGNOSe GEO-3 kasuliku laadungi mehhanismi;

([1]) ELT C 114, 31.3.2021, lk 107.

5. tuletab meelde, et kontrollikoja eriaruandes 22/2020 asutuste tuleviku kohta (edaspidi „kontrollikoja eriaruanne“) on märgitud, et tegelikkuses on agentuuril väga piiratud autonoomia, kuna tema põhiülesanne on rakendada Galileo ülemaailmset satelliitnavigatsioonisüsteemi komisjoniga sõlmitud delegeerimislepingu alusel; kutsub komisjoni üles vaatama läbi agentuuri autonoomia määra, eelkõige seoses tema pädevusega rakendada delegeerimislepingut tööstuspartnerite ja avaliku sektori üksustega sõlmitud mitme keeruka lepingu kaudu; palub agentuuril anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile sellekohasest arengust aru;

6. märgib, et eelmiste aastate järelmeetmete võtmist käsitlevate tähelepanekutega seoses võttis agentuur 2020. aasta teises kvartalis vastu uue info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) strateegia ja IKT turbestrateegia ning IKT turbepoliitika ja selle rakendussätted; märgib lisaks, et agentuur kiitis 2020. aasta augustis heaks digiülemineku programmi, muu hulgas seoses Euroopa GNSSi Agentuuri muutumisega Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Ametiks (EUSPA), et ajakohastada agentuuri töökeskkonda, laiendada võimalusi teha kaugtööd ka ELi salastatud teabe käsitlemisel ja töötada välja ajakohased rakendused, mis toetavad põhitegevust, ning ka tõsta turbetaset, mis kajastub püüdluses luua ööpäevaringne küberkaitsevõime koos uute ajakohaste süsteemidega;

7. märgib, et kontrollikoja eriaruande kohaselt peab agentuur märkimisväärselt parandama koostööd liikmesriikide ja teiste ametitega ning rahvusvahelisel tasandil; kutsub agentuuri üles looma paremat koostööd ja edendama teadmiste jagamist kõigi liikmesriikidega; palub agentuuril anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile sellekohastest arengutest aru;

Personalipoliitika

8. märgib, et 31. detsembril 2020. aastal oli ametikohtade loetelust täidetud 100,00 %, kusjuures liidu eelarves kinnitatud 150 ajutisest teenistujast oli ametisse nimetatud 150 ajutist teenistujat (2019. aastal oli kinnitatud ametikohti 139); märgib, et 2020. aastal töötas agentuuri heaks ka 65 lepingulist töötajat ja seitse lähetatud riiklikku eksperti;

9. võtab murega teadmiseks agentuuri kõrgema juhtkonna soolise koosseisu, kus kolm liiget kolmest (100 %) on mehed, ja agentuuri haldusnõukogu soolise koosseisu, kus 28 inimesest 24 (85,7 %) on mehed; võtab lisaks murega teadmiseks soolise tasakaalu puudumise agentuuri kogu töötajaskonnas, kus 202 töötajast 135 on mehed (66,8 %); tunnustab agentuuri pingutusi parandada soolist tasakaalu, viies kõrgema juhtkonna ametikohtadel töötavate naiste esindatuse 7 %-lt 2017. aastal 33 %-le 2020. aastal; kordab oma üleskutset agentuurile võtta võimalikult kiiresti lisameetmeid, et tagada parem sooline tasakaal oma kõrgemas juhtkonnas; palub, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid agentuuri haldusnõukogu liikmete nimetamisel arvesse soolise tasakaalu tagamise tähtsust; tuletab agentuurile meelde, et kandidaatide valimisel on olulised oskused, teadmised ja kogemus, samuti geograafiline ja sooline tasakaal töötajate vahel;

10. peab 2019. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise tähelepanekute suhtes järelmeetmete võtmisega seoses kahetsusväärseks agentuuri töötajaskonna koosseisu jätkuvat geograafilist tasakaalustamatust, eriti keskastme ja kõrgema juhtkonna tasandil; kutsub agentuuri üles tagama kõigi liikmesriikide kodanike nõuetekohase esindatuse, võttes aga samal ajal arvesse kandidaatide pädevust ja teeneid, millele on osutatud ametnike personalieeskirjade artiklis 27;

11. väljendab muret selle pärast, et agentuuril on raskusi vajalike tehniliste teadmistega töötajate tööle võtmisega ning ametikohtade või riiklike ekspertide nappuse kompenseerimiseks annab agentuur põhiülesandeid üha enam üle erasektori töövõtjatele, kellest ta võib sel juhul sõltuvaks muutuda; palub komisjonil olukorda hoolikalt uurida ja anda agentuurile vajalikud vahendid vajalike töötajate töölevõtmiseks; palub komisjonil anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile selle küsimuse kohta aru;

12. on mures agentuuri haldusnõukogu liigse suuruse pärast, mis teeb otsuste tegemise keeruliseks ja tekitab märkimisväärseid halduskulusid;

13. peab kahetsusväärseks, et agentuuri veebisaidil ei ole veel avaldatud kõikide haldusnõukogu liikmete elulookirjeldusi; palub agentuuril anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile selles valdkonnas võetud meetmete kohta aru;

14. märgib, et 2020. aastal peetud läbirääkimiste järgselt võeti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/696, ([2]) mille alusel muudeti agentuur 2021. aasta mais EUSPAks ning sellele anti rohkem põhi- ja delegeeritud ülesandeid ning esitati ka uus sellega seotud EUSPA finantsselgitus; märgib, et see ümberkorraldus hõlmab 251 ajutise teenistuja ja 34 lepingulise töötaja ümberpaigutamist 2023. aastaks; märgib, et muudatused võivad takistada otsuste tegemist ja tekitada märkimisväärseid halduskulusid; palub agentuuril anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile agentuuri tegevusele avalduvatest riskidest ja agentuuri võetud leevendusmeetmetest aru;

15. väljendab heameelt personalipoliitikas tehtud pingutuste üle kaugtöö ja tervisliku eluviisi edendamiseks ja jätkuvalt innustab agentuuri töötama välja pikaajalist personalipoliitika raamistikku, milles käsitletakse töö- ja eraelu tasakaalu, elukestvat nõustamist ja karjääri arendamist, soolist tasakaalu, kaugtööd, geograafilist tasakaalu ning puudega inimeste töölevõtmist ja lõimimist;

Hanked

16. märgib, et agentuur haldas aastatel 2017–2020 kokku viit hankemenetlust, mis hõlmasid DISPATCHi ja PRISMA projekte; väljendab heameelt asjaolu üle, et 2020. aastal oli agentuuri kavandatud lepingutest 100 % sõlmitud ja ajakajavale vastavad;

17. märgib kontrollikoja eelmise aasta leidude järelmeetmetega seoses, et agentuur on võtnud meetmeid selleks, et rakendada e-riigihanke ja elektroonilise esitamise mooduleid hankevahenditena oma tegevuse haldamisel, pidades eelkõige silmas haldusalaseid hankeid, mida saab rakendada avatud pakkumismenetluste kaudu; märgib, et agentuur on pakkunud tööalaseid erikoolitusi ja täidetud on ka haldusalased nõudmised nende kasutamiseks; palub agentuuril anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile sellekohasest arengust aru;

Huvide konfliktide ennetamine ja ohjamine ning läbipaistvus

18. võtab teadmiseks agentuuri kehtestatud meetmed ja tehtavad pingutused, mille eesmärk on tagada läbipaistvus ning huvide konfliktide ennetamine ja ohjamine; märgib, et agentuuril oli 2020. aastal üks rikkumisest teatamise juhtum, mis hõlmas korduvate sarnaste rikkumisteadete esitamist mitmele sidusrühmale; märgib, et juhtum tõi kaasa uurimised, mille käigus leiti, et rikkumisest teatamise kohta esitatud väited olid alusetud;

Sisekontroll

19. märgib järelmeetmete ja kontrollikoja aruande alusel, et tervikliku eel- või järelkontrolli strateegia puudumise tõttu valitseb oht, et maksed, mille agentuur on teinud Euroopa Kosmoseagentuurile (ESA) seoses programmide EGNOS ja GALILEO rakendamisega, võivad olla arvutatud ebatäpsete kulude alusel; võtab agentuuri eelkontrolle käsitleva vastuse põhjal teadmiseks, et agentuur on esitanud kontrollikojale ajakohastatud kuluaruandluse metoodika ja ühtlasi näidanud, et ta kasutab ESA kulunõuete rahuldamiseks ESA vahe-eesmärkide saavutamise sertifikaate; võtab agentuuri vastuse põhjal teadmiseks, et seoses järelkontrolli strateegiaga auditeerivad agentuur ning komisjoni kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraat ESA tegevust 2020. aastal; palub agentuuril selle auditi tulemustest aru anda ja lisada sellest saadud õppetunnid tulevasse järelkontrolli strateegiasse;

20. tunneb heameelt 2020. aastal toimunud sisekontrolliraamistiku rakendamise ja talitluspidevuse kava heakskiitmise üle, mille kohta on kontrollikoda alates 2015. aastast järelmeetmetega seotud järelepärimisi teinud;

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/696, millega luuakse liidu kosmoseprogramm ja Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 912/2010, (EL) nr 1285/2013 ja (EL) nr 377/2014 ning otsus nr 541/2014/EL (ELT L 170, 12.5.2021, lk 69).

21. märgib, et komisjoni siseauditi talitus avaldas 2019. aasta novembris EGNOSe kasutamise kohta auditiaruande ning esitas selles viis olulist soovitust ja ühe arutamist vajava küsimuse; võtab agentuuri vastuse põhjal teadmiseks, et siseauditi talitus ei ole soovitusi veel läbi vaadanud; palub agentuuril anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile sellekohastest edusammudest aru;

22. märgib seoses järelmeetmetega, mida agentuur on võtnud eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni poolt 2019. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise suhtes, et siseauditi üksus tegi 2019. aastal Euroopa GNSSi Agentuuri töötajate suutlikkuse suurendamise auditi ja kuigi selle aruanne ei olnud 2019. aastal veel lõplikult vormistatud, oli kavas esitada selles üks väga oluline ja neli olulist soovitust; palub agentuuril anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile nende soovituste rakendamisel tehtud edusammudest aru;

COVID-19-le reageerimine ja talitluspidevus

23. märgib, et agentuuri välisüritused viidi üle veebi, muutes seeläbi COVID-19 pandeemiast tingitud füüsilised piirangud võimaluseks jõuda uute kasutajaskondadeni ja tegutseda ülemaailmselt, nagu kasutajatega konsulteerimise platvormi (User Consultation Platform) ja iga-aastase Euroopa kosmosenädala puhul, mis meelitas kokku rohkem kui 3 000 osalejat rohkem kui 100 riigist;

Muud märkused

24. tuletab meelde agentuuri ulatuslikuma digitaliseerimise olulisust nii agentuurisisese töökorralduse ja juhtimise jaoks kui ka menetluste digitaliseerimise kiirendamiseks; rõhutab, et agentuur peab jätkama selles valdkonnas ennetavat tegutsemist, et igal juhul vältida ametitevahelist digilõhet;

25. võtab agentuuri poolt agentuuri 2019. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitlevale raportile antud vastuste põhjal teadmiseks, et agentuur on 2020. aastal rakendanud küberturvalisuse suurendamise meetmeid, sealhulgas rakendanud programmi Splunk Enterprise Security, võtnud vastu IKT turbestrateegia ja rakendanud mobiilseadmete haldust, mis põhineb Microsofti Intune'il;

26. võtab agentuuri poolt parlamendi standardküsimustikule antud vastuste põhjal teadmiseks, et agentuur võtab mitmeid kestliku ja keskkonnahoidliku töökeskkonna tagamise meetmeid, nagu osalemine keskkonnajuhtimis- ja keskkonnaauditeerimissüsteemi lepingulises ja koordineerimisraamistikus, ringlussevõtu tavade rakendamine ja spetsiifiliste keskkonnaga seotud sätete lisamine kõikidesse uutesse lepingutesse;

27. märgib, et agentuur otsib oma Prahas asuvale peakorterile uusi ruume; märgib, et agentuuri teistes asukohtades (Prantsusmaal ja Hispaanias) on käimas ehitus- ja renoveerimistööd; märgib, et agentuur on teatanud, et järgib kõnealuste renoveerimis- ja ehitusprojektide puhul riiklikke keskkonnastandardeid ja uusimat metoodikat;

28. viitab eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsusele lisatud muude horisontaalsete tähelepanekute osas oma 4. mai 2022. aasta resolutsioonile ([3]) ametite tulemuste, finantsjuhtimise ja kontrolli kohta.

([3]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2022)0196.